

ШВЕДСЬКА МОДЕЛЬ ВІЙСЬКОВОЇ ПІДТРИМКИ УКРАЇНИ У 2022 – 2025 роках

У статті здійснено комплексний аналіз еволюції військової підтримки України з боку Королівства Швеція у 2022–2025 роках як цілісної державної моделі, що поєднує фінансові, інституційні, військово-технічні та оборонно-промислові інструменти. Доведено, що від початку повномасштабної російської агресії Стокгольм відмовився від підходу епізодичних поставок і вибудував системну архітектуру допомоги, інтегровану у власне бюджетне та оборонне планування. Простежено поетапний перехід від масових поставок переносних протитанкових засобів до передачі важких платформ оперативного рівня, зокрема бойових машин піхоти, самохідної артилерії та танків, а також формування повітряного і морського компонентів підтримки через системи протиповітряної оборони, літаки дальнього радіолокаційного виявлення, ракети й бойові катери. Методологічною основою дослідження є поєднання інституційного, структурно-функціонального та порівняльно-аналітичного підходів, що дозволяє розглядати військову допомогу не як сукупність рішень, а як інструмент довгострокової безпекової політики. Емпіричну базу становлять офіційні документи органів влади Швеції, матеріали парламенту та урядових відомств, аналітичні публікації профільних ресурсів і повідомлення міжнародних медіа. Показано, що ключовою рисою шведського підходу стала інституціоналізація підтримки через багаторічні фінансові рамки, участь у коаліційних механізмах Ukraine Defence Contact Group, а також залучення національного оборонно-промислового комплексу до виробництва, модернізації та логістичного супроводу озброєння для України. Особливу увагу приділено переходу до оборонно-промислового партнерства у 2024–2025 роках через «данську схему» закупівель, ініціативу ZBROYARI та спільні виробничі проекти, що трансформували Україну з отримувача допомоги у співучасника європейської оборонної екосистеми. Теоретична новизна полягає в концептуалізації «шведської моделі» як окремого типу державної політики безпекової підтримки. Практичне значення результатів полягає у можливості їх використання для аналізу інших форматів міжнародної військової допомоги та розробки механізмів довгострокового оборонного партнерства.

Ключові слова: Швеція, Україна, військова допомога, російсько-Українська війна, данська модель.

Постановка проблеми та її актуальність. Після початку повномасштабної російської агресії у 2022 р. Швеція здійснила фундаментальний перегляд своєї безпекової політики, перейшовши

Рудько Сергій Олексійович, кандидат історичних наук, доцент, викладач кафедри тактико-спеціальних дисциплін Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, м. Львів.

© Рудько С.О., 2026.

Стаття поширюється на умовах ліцензії CC BY 4.0

ISSN 2313-5603

від традиційної стриманості до системної військової підтримки України. Її допомога швидко вийшла за межі разових поставок і набула інституціоналізованого характеру, поєднавши бюджетні рішення, участь у міжнародних коаліціях, передачу складних бойових платформ та залучення оборонної промисловості. У 2022 – 2025 рр. Стокгольм сформував довгострокову модель підтримки, закріплену фінансовими рамками і механізмами контрагування українського ОПК. Актуальність дослідження полягає у необхідності проаналізувати цю трансформацію як приклад зміни ролі нейтральної держави в європейській системі безпеки та її вплив на підвищення стійкості ЗСУ.

У межах дослідження «шведська модель» військової підтримки України розглядається як інституціоналізована система довгострокової безпекової взаємодії, у якій військова допомога інтегрована у державне бюджетне та оборонне планування Швеції, закріплена багаторічними фінансовими рамками й опирається на активне залучення національного оборонно-промислового комплексу. Її відмінною рисою є поєднання двосторонніх і багатосторонніх механізмів координації, а також постійне врахування оперативного досвіду ЗСУ для корекції виробничих, логістичних і навчальних рішень. Саме ця зв'язаність фінансових, інституційних і промислових інструментів дозволяє говорити про окрему державну модель, а не про сукупність разових рішень.

Метою статті є аналіз еволюції шведської військової підтримки України у 2022–2025 рр. як цілісної державної моделі, що поєднує військові поставання, фінансові інструменти, оборонно-промислову кооперацію та участь у багатосторонніх безпекових механізмах.

Аналіз попередніх досліджень і публікацій. Аналіз попередніх досліджень і публікацій показує, що проблематика військової підтримки України з боку Королівства Швеція ще не стала предметом системного академічного опрацювання в українській та міжнародній науковій літературі. Наявна джерельна база сформована переважно за рахунок офіційних повідомлень органів влади Швеції, матеріалів міжнародних і національних ЗМІ, а також публікацій спеціалізованих військово-аналітичних ресурсів. Ключову роль у висвітленні цієї тематики відіграють українські профільні видання, насамперед *Militaryni*, а також західні медіа й інформаційні агентства, зокрема *Reuters*, *Der Spiegel*, *Svenska Dagbladet*, *SVT* і *Aftonbladet*, які фіксують обсяги, номенклатуру та політичні рамки шведської допомоги.

Важливий масив джерел становлять офіційні матеріали Уряду Швеції, Міністерства оборони, Міністерства фінансів і Риксдагу, оприлюднені через платформу Regeringskansliet та парламентські документи. Саме ці публікації відображають бюджетні рішення щодо військової допомоги, зокрема пакети 2022–2024 років, багатомільярдне асигнування на підтримку України, фінансування «коаліцій спроможностей» і участь Швеції в багатосторонніх механізмах у межах Ukraine Defence Contact Group (далі – UDCG). Окреме місце посідають документи про безпекову угоду між Україною та Швецією від травня 2024 р., які закріплюють перехід від разових поставок до інституціоналізованого довгострокового партнерства.

Значну частину емпіричної бази формують повідомлення про конкретні види переданого озброєння і військової техніки. Публікації Militarnyi, SVT, Cornucopia та Der Spiegel фіксують передачу Україні гранатометів AT4, комплексів розмінування Minröjningsorm, самохідних артилерійських установок Archer, бойових машин піхоти CV90, катерів Combat Boat 90 і Gruppbat, а також участь Швеції у танковій коаліції Leopard 2. Паралельно західні медіа й урядові структури відображають розвиток авіаційного виміру співпраці – зокрема дискусії щодо можливих поставок винищувачів Gripen та рішення про передачу літаків дальнього радіолокаційного виявлення ASC 890 після підготовки українських F-16.

Окремий блок джерел становлять матеріали, що стосуються залучення шведського оборонно-промислового комплексу до підтримки України. Контракти BAE Systems на виробництво CV90, спільні закупівлі бойових машин піхоти в межах багатонаціональних програм, а також рішення про відкриття спільного шведсько-українського виробництва озброєнь у 2025 р. відображають трансформацію допомоги з донорської моделі у формат промислово-технологічного партнерства. Важливим доповненням є матеріали про «нордичну модель» фінансування українського ОПК, що зафіксована у публікаціях Militarnyi та урядових комюніке.

Попри значний обсяг фактичної інформації наявні джерела мають переважно описовий і новинний характер та не формують цілісного теоретично узгодженого бачення «шведської моделі» допомоги Україні. Відсутній системний аналіз того, як військово-технічні поставки, фінансові інструменти, інституційна участь у міжнародних коаліціях і розвиток оборонно-промислового

співробітництва інтегруються у єдину стратегію Швеції. Саме ця прогалина зумовлює актуальність дослідження, спрямованого на концептуалізацію шведської моделі військової підтримки України в контексті трансформації безпекової архітектури Північної Європи та євроатлантичного простору.

Виклад основного матеріалу дослідження. Військова підтримка України з боку Швеції від самого початку вирізнялася не епізодичністю, а спробою вибудувати впорядковану та передбачувану систему допомоги, інтегровану у фінансову й оборонну політику держави. Уже в перші тижні після початку повномасштабного вторгнення росії уряд Швеції задіяв надзвичайні бюджетні механізми, що дозволили поєднати передачу озброєнь із прямою фінансовою підтримкою Збройних Сил України та компенсацією для шведських виробників (Finansdepartementet, 2022). Це заклало основу для подальшої інституціоналізації допомоги як елемента державної оборонної політики.

Політична позиція Стокгольма щодо підтримки України почала формуватися ще до лютого 2022 р., коли шведський уряд публічно визнав готовність відступити від традиційної стриманості у сфері експорту озброєнь у разі загострення безпекової ситуації в Східній Європі (Linde A. Sweden will, 2022). Після початку повномасштабної війни ця позиція швидко трансформувалася у практичні рішення: вже навесні 2022 р. було ухвалено низку додаткових бюджетів і оборонних програм, що дозволили фінансувати поставки озброєння, боєприпасів та обладнання без обмежень, притаманних мирному часу (Riksdagen, 2023).

На тлі цих рішень Швеція поступово перейшла від початкової екстреної підтримки до формування системи регулярних пакетів допомоги, які поєднували військові поставки з фінансуванням міжнародних фондів та участю у багатосторонніх форматах координації. Включення шведських ресурсів до механізмів UDCG і суміжних ініціатив дозволило узгоджувати національні рішення Стокгольма з потребами українського фронту та загальною стратегією союзників (Försvarsdepartementet Försvarsmakten ska, 2024).

Подальший розвиток цієї моделі був закріплений у рішенні уряду Швеції створити трирічну рамку військової допомоги Україні обсягом 75 млрд шведських крон у 2024–2026 рр., що інтегрувало підтримку України у середньострокове бюджетне й оборонне планування держави (Finansdepartementet, Försvarsdepartementet

75 miljarder, 2024). Таким чином, шведська допомога набула рис структурованої політики, спрямованої на довгострокове посилення обороноздатності України в європейському безпековому контексті.

Важливо, що інституційна сталість шведського підходу проявилася і в парламентському вимірі: підтримка України в 2022–2025 рр. супроводжувалася нетипово активною роллю Риксдагу, який у більшості випадків виступав безпосереднім співвиробником політики через бюджетні корекції та прискорені процедурні механізми (Matz, 2025). Це підсилювало передбачуваність допомоги для України й одночасно закріплювало її в системі державного управління Швеції як постійний напрям безпекової політики.

Початкова фаза підтримки та мобілізація шведських ресурсів

Початок повномасштабної агресії Росії проти України став для Швеції моментом різкого зламу усталених підходів до безпекової політики. Уже в перші тижні війни Стокгольм поєднав політичну підтримку Києва з конкретними військовими рішеннями, що виходили за межі символічних жестів. Паралельно з офіційними урядовими кроками сформувався й суспільний вимір залучення: сотні громадян Швеції зголосилися вступити до лав Збройних сил України у складі Міжнародного легіону, що стало свідченням високого рівня суспільної солідарності з українським спротивом російській агресії (*Sem Fid, 2022*).

Військова допомога на початковому етапі була зосереджена насамперед на посиленні протитанкових і протидесантних спроможностей України, що відповідало характеру бойових дій весни 2022 р. Уже в лютому Міністерство оборони Швеції оголосило про передачу Україні п'яти тисяч протитанкових засобів, основу яких становили одноразові гранатомети AT4 калібру 84 мм виробництва Saab Bofors Dynamics. Ці системи разом з NLAW і Javelin стали ключовим елементом зупинки російських бронетанкових колон у перші тижні війни, а їхня масовість дозволила ЗСУ швидко наситити підрозділи сучасною переносною зброєю (*Сафронов Т. Сили України, 2022*). У березні уряд Швеції ухвалив рішення про подальше розширення цих поставок, заявивши про передачу ще п'яти тисяч одиниць протитанкового озброєння, що підтвердило готовність Стокгольма діяти пакетно і на випередження потреб фронту (*Зброя для України, 2022*).

Водночас уже навесні 2022 р. Швеція почала виходити за рамки легкої піхотної зброї, роблячи перші кроки до надання Україні

складніших систем. У травні Агентство оборонних закупівель Швеції уклало угоду з Великою Британією щодо використання шведського контракту з компанією Saab для виробництва протитанкових комплексів NLAW, що дозволило Лондону замовляти нові партії для передачі Україні й водночас розширювати виробничу базу цієї системи (FMV, 2022). Цей крок був важливим як сигнал про готовність Швеції інтегрувати свою оборонну промисловість у спільні європейські механізми забезпечення України озброєнням.

Поворотним моментом у початковій фазі стала передача Україні протикорабельних ракет Robot 17 та великокаліберних снайперських гвинтівок AG 90 у складі четвертого пакета допомоги, оголошеного на початку червня 2022 р. Йшлося вже про формування спроможностей ураження морських і наземних цілей на оперативній глибині. Загальна вартість цього пакета перевищувала 95 млн євро, що зробило Швецію одним із найбільших донорів України серед нейтральних на той момент держав Європи (Finansdepartementet, 2022). Подальше рішення уряду про передачу ще п'яти тисяч AT4, гвинтівок AG 90 та ракет RBS 17, а також виділення десятків мільйонів євро через фонди НАТО закріпило цю тенденцію до масштабування допомоги (Linde A. Sweden will, 2022).

Паралельно з матеріальними поставками Швеція почала формувати фінансову інфраструктуру підтримки ЗСУ. У березні та липні 2022 р. уряд здійснив два великі перекази на спеціальний рахунок Національного банку України загальним обсягом понад один мільярд шведських крон, що стало одним із найбільших прямих фінансових внесків на оборону України серед європейських держав у той період (Національний банк України, 2022). Ці кошти дозволили Києву оперативно закуповувати критично необхідні матеріали й підтримувати боєздатність армії в умовах інтенсивних бойових дій.

Перехід до важких систем і регулярних пакетів допомоги

Після стабілізації фронту влітку–восени 2022 р. шведська політика підтримки України поступово змістилася від масових поставок переносних засобів ураження до передачі систем, здатних впливати на хід бойових дій на оперативному рівні. У серпні уряд Швеції ухвалив рішення про сьомий пакет військової допомоги, до якого вперше увійшли артилерійські боеприпаси у великих обсягах, а також було офіційно доручено Агентству оборонних матеріалів

Швеції і Збройним силам оцінити можливість передачі самохідних артилерійських установок Archer і зенітних комплексів RBS 70 (*Linde A. Gov presents, 2022*). Уже сам факт включення цих систем у перелік можливих поставок означав перехід до нової логіки допомоги.

Восени 2022 р. цей курс отримав політичне закріплення з приходом до влади нового уряду Швеції, який відкрито пов'язав підтримку України з переглядом власної оборонної доктрини і курсом на вступ до НАТО. Міністр оборони Пол Йонсон заявив про готовність постачати Україні «більш сучасне озброєння», зокрема Archer і RBS 70, що вписувалося в ширшу стратегію посилення східного флангу Альянсу та підвищення ролі Швеції в європейській безпеці (*Швеція обіцяє поставити, 2022*). У цей же період Україна отримала від Швеції спеціалізовані системи розмінування Minröjningsorm, що дозволили прокладати проходи в мінних полях під час наступальних дій, і це ще раз підкреслило орієнтацію на підтримку маневрених операцій, а не лише оборони (*Сафронів Т. Україна отримала, 2022*).

Радикальний злам відбувся на початку 2023 р., коли Стокгольм уперше оголосив про передачу Україні важкої бронетехніки й самохідної артилерії. У січні уряд ухвалив пакет на 4,3 млрд шведських крон, до якого увійшли самохідні артилерійські установки Archer, до п'ятдесяти бойових машин піхоти CV90, протитанкові комплекси NLAW і мінно-розмінувальне обладнання (*Wilderäng, 2023*). Для шведської політики це був безпрецедентний крок, оскільки йшлося про передачу ключових елементів власних механізованих підрозділів державі, що перебуває у стані великої війни.

Цей курс був підтверджений парламентом уже в лютому 2023 р., коли Риксдаг офіційно схвалив передачу 50 БМП CV90, САУ Archer та інших систем у межах того самого пакета, а також відкрив можливість подальших поставок і кооперації з Німеччиною щодо систем ППО IRIS-T і танків Leopard 2 (*Riksdagen, 2023*). У середині лютого прем'єр-міністр Ульф Крістерссон уточнив, що Україна отримає 51 бойову машину піхоти CV90 та Archer, наголосивши, що це найбільший на той момент пакет військової допомоги Швеції і що його реалізація є питанням пріоритету попри міркування власної оборони (*Wilderäng, 2023*).

Включення Швеції до європейської «танкової коаліції» у лютому 2023 р. стало ще одним маркером переходу до повноцінної участі в оснащенні українських Сухопутних військ. Рішення передати десять

танків Stridsvagn 122, шведську модифікацію Leopard 2, було частиною спільної ініціативи з Німеччиною щодо формування для України двох західних танкових батальйонів, що означало інтеграцію шведських ресурсів у ширшу західну систему сухопутного переозброєння ЗСУ (*Gebauer, 2023*).

Юридично і фінансово цей перехід до важких систем був закріплений у березні 2023 р., коли Риксдаг затвердив додатковий бюджет, що дозволив уряду передавати Україні оборонну техніку на суму до 6,2 млрд крон, включно з танками, артилерією Archer і ракетними комплексами. Одночасно було схвалено механізм компенсації переданого озброєння за рахунок прибутків від продажу техніки та збільшення оборонних витрат у 2024 – 2028 роках, що перетворювало підтримку України на структурний елемент шведського оборонного планування (*Riksdagen, 2023*).

Формування повітряного та морського компонентів підтримки

Після переходу до постачання важких наземних систем шведська допомога Україні набула нового виміру, пов'язаного з повітряним спостереженням, протиповітряною обороною та морськими спроможностями. Саме у 2024 р. Стокгольм почав системно формувати для України той сегмент можливостей, який виходить за межі класичних сухопутних бойових платформ і безпосередньо впливає на контроль повітряного та морського простору. Вирішальним моментом став 15-й пакет військової допомоги вартістю 7,1 млрд крон, який уперше включив передачу морських платформ ударного і десантного класу, а також комплексів ППО та підводного озброєння (*Sverige skickar, 2024*).

У межах цього пакета Україна отримала десять швидкісних бойових катерів Combat Boat 90 та близько двадцяти легших катерів Gruppbat, призначених для транспортування піхотних груп і проведення операцій у прибережних водах та дельті Дніпра. Такі платформи створювали для ВМС України нову тактичну нішу – мобільні ударно-десантні підрозділи, здатні діяти в мілководних районах, де великі кораблі є вразливими для ракет і безпілотників (*Sverige skickar, 2024*). Поява цих катерів стала фактичною відповіддю на специфіку війни в Чорному морі, де контроль над узбережжям, гирлами річок і прибережною інфраструктурою набув стратегічного значення.

Морський вимір шведської підтримки був закріплений подальшими поставками. Восени 2024 р. доопрацьовані Gruppbat надійшли до 15-го полку підтримки морської піхоти, де вони були адаптовані для перевезення десанту із захистом від уламків і

вогню зі стрілецької зброї (*Сафронов Т. Полк підтримки, 2024*). До кінця року ВМС України вже експлуатували СВ90 у складі спеціальних підрозділів, зокрема морського центру «Вікінг» ГУР МО, що свідчило про інтеграцію цих платформ у реальні бойові й спеціальні операції (*Козацький, 2024*).

Паралельно зі зміцненням морських спроможностей Швеція перейшла до формування повітряного компонента підтримки, який мав стратегічне значення для всієї системи ППО та управління повітряним боєм. 16-й пакет допомоги у травні 2024 р. вперше включив передачу літака радіолокаційного виявлення та управління ASC 890, здатного забезпечувати повітряну і морську розвідку та координацію дій протиповітряної оборони (*Finansdepartementet, Försvarsdepartementet 75 miljarder, 2024*). Для України це означало принциповий якісний стрибок від окремих радарів і зенітних батарей до системи управління повітряною обстановкою, сумісної із західними стандартами.

Разом із ASC 890 Швеція передала ракети Rb 99 (AMRAAM), адаптовані для використання у наземних системах ППО, що дозволило інтегрувати авіаційні ракети в структуру протиповітряної оборони України та підвищити її гнучкість і дальність ураження (*Finansdepartementet, Försvarsdepartementet Militärt stödpaket, 2024*). У лютому 2025 р. цей курс був продовжений через нові закупівлі систем Robot 70 і Tridon Mk2 на суму 1,2 млрд крон, які мали посилити захист як військ на передовій, так і критичної інфраструктури в тилу (*Malmén, 2025*).

Окреме місце у повітряному компоненті посіла дискусія щодо винищувачів Gripen. Хоча у травні 2024 р. Швеція тимчасово призупинила передачу цих літаків, щоб зосередитися на інтеграції F-16, сам факт багаторічних переговорів і подальших рішень про збереження парку Gripen C/D для потенційної передачі Україні свідчив про стратегічний характер цього напрямку (*Sweden halts plan, 2024; Bäddar för, 2024*). У 2025 р. було підтверджено, що два літаки дальнього радіолокаційного виявлення ASC 890 будуть передані після завершення підготовки українських F-16, а також досягнуто принципової домовленості щодо майбутніх поставок Gripen E у рамках довгострокового партнерства (*Миноборони Швеції, 2025*).

Інтеграція України у шведські програми підготовки й забезпечення

Після переходу до постачання складних бойових платформ Швеція була змушена вибудовувати для України не лише логістику

поставок, а й повноцінну систему експлуатації, навчання та зворотного зв'язку з поля бою. Саме з 2024 р. шведська модель допомоги почала чітко зміщуватися від «передачі техніки» до інтеграції України у власні оборонні процеси. Цей зсув було формалізовано через участь Швеції у коаліціях UDCG за напрямами підтримки, які координують навчання, технічну допомогу і розвиток конкретних бойових спроможностей ЗСУ, зокрема у сферах ППО, дронів, розмінування та морської безпеки (*Försvarsdepartementet Försvarsmakten ska, 2024*).

Фінансове залучення до цих коаліцій мало операційний характер. У травні 2024 р. Швеція спрямувала 18 млн євро на три ключові коаліції UDCG – з розмінування, морської безпеки та дронів, а також 10 млн євро до трастового фонду НАТО для фінансування пального, медичного забезпечення і підготовки українських військових. Таким чином, Стокгольм не просто підтримував Україну фінансово, а ставав частиною механізму управління її бойовими спроможностями у багатосторонньому форматі (*Försvarsdepartementet Sverige allokerar, 2024*).

Особливе значення в цій інтеграції мало системне врахування бойового досвіду українських підрозділів. У серпні 2024 р. Агентство оборонних закупівель отримало мандат на направлення персоналу до Києва для підтримки закупівель, логістики й технічного обслуговування шведської техніки, переданої Україні. Йшлося про створення постійного каналу збору даних щодо ефективності застосування цих систем, що дозволяло Швеції коригувати власні програми виробництва та модернізації (*Försvarssektorn. FMV, 2024*).

Цей механізм перетворював Україну на джерело бойового досвіду для шведської оборонної екосистеми. Вперше в історії сучасної Швеції її ключові платформи – від БМП CV90 до артилерії Archer – отримували систематичну перевірку у війні високої інтенсивності, а результати цієї експлуатації безпосередньо враховувалися в рішеннях Агентства оборонних закупівель та оборонної промисловості (*Försvarssektorn. FMV, 2024*). Саме тому у 2024–2025 роках Швеція перейшла від ремонту та підтримки переданої техніки до виробництва нових зразків спеціально для України, з урахуванням українського бойового досвіду.

Інтеграція також охоплювала підготовку персоналу. Швеція була залучена до навчання українських пілотів, технічних спеціалістів та операторів бортових систем у межах підготовки до передачі літаків дальнього радіолокаційного виявлення ASC 890 і адаптації українських F-16 до спільної роботи з ними. Участь у цьому процесі

означала включення України у шведську і загально натівську систему управління повітряною обстановкою, що виходить далеко за межі двосторонніх поставок (*Минобороны Швеции, 2025*).

Додатково до військової складової інтеграція мала інституційне підґрунтя у вигляді двосторонньої Угоди про співробітництво у сфері безпеки, підписаної 31 травня 2024 р. Документ закріпив довгостроковий характер співпраці, включаючи навчання, розвідку, кібербезпеку та реформування сектору безпеки України відповідно до стандартів НАТО, а також передбачив механізм швидких консультацій у разі нової агресії. Угода фактично оформила перехід до союзницького формату взаємодії (*Президент України, 2024*).

Перехід до довгострокового оборонного та промислового партнерства

Починаючи з другої половини 2024 р. шведська модель підтримки України остаточно вийшла за межі логіки пакетів військової допомоги й почала трансформуватися у структуроване оборонно-промислове партнерство. З 2024 р. пріоритетом стало формування стабільних виробничих, фінансових і інституційних контурів, здатних забезпечувати українську оборону протягом багатьох років.

Цей зсув був зафіксований у рішенні шведського уряду створити трирічну рамку військової допомоги Україні на суму 75 млрд шведських крон, із рівномірним фінансуванням у 2024–2026 роках. Програма передбачала системну участь у закупівлях, фондах і коаліціях, зберігаючи при цьому модернізацію власних збройних сил Швеції (*Finansdepartementet, Försvarsdepartementet 75 miljarder, 2024*). Фактично Стокгольм уперше оформив свою допомогу Україні як середньострокове оборонне зобов'язання, а не як кризову реакцію.

Центральним елементом нової моделі стала «данська схема» закупівель в українських виробників. У ширшому контексті це відповідало загальній динаміці: шведська підтримка поступово зміщувалася від переносних засобів ураження до складніших систем, що водночас вимагало чіткіших і формалізованіших рішень у сфері експортних дозволів та супроводу поставок (*Matz, 2025*). У цьому сенсі перехід до контрагування українського ОПК можна розглядати як спосіб скоротити цикл «фінансування – виробництво – постачання» без розриву з чинними процедурами шведського експортного контролю.

У жовтні 2024 р. Швеція спрямувала десятки мільйонів євро на пряме контрагування українського ВПК, поєднуючи це з багатосторонніми ініціативами та фондом НАТО для України

(Försvarsdepartementet Sverige allokerar, 2024). Невдовзі всі нордичні країни погодилися фінансувати українське виробництво саме за цією моделлю, що дозволяло оперативно купувати вже виготовлені, але недофінансовані зразки озброєнь (Сафронов Т. *Нордичні країни*, 2024). Для України це означало підтримку власної оборонної індустрії у воєнних умовах.

У 2024–2025 роках ця модель була масштабована через ініціативу ZBROYARI, яка залучила Швецію до багатомільярдних програм фінансування українського ОПК, зокрема виробництва далекобійних дронів, артилерійських систем і ракетного озброєння (Ян, 2025). Участь Стокгольма в цих механізмах означала, що шведські кошти дедалі більше працювали на нарощування бойової маси України через її власні заводи.

Паралельно розвивався другий напрям – спільне виробництво зі шведською оборонною промисловістю. Контракти з BAE Systems Hägglunds на виготовлення нових CV90 для України та заміщення переданих машин у шведській армії створили модель «передав – замовив – виготовив для України», яка усувала структурні обмеження донорської допомоги (BAE Systems, 2024; Government Offices of Sweden, 2024). У 2025 р. цей підхід був поширений на ширший спектр технологій, включно з дронами, РЕБ і логістичними системами (Regeringen, 2025).

Формалізація промислової кооперації відбулася в серпні 2025 р., коли Україна й Швеція підписали декларацію про запуск спільного виробництва оборонної продукції на території Швеції. Йшлося про створення сталих ланцюгів постачання між українськими та шведськими компаніями, з фокусом на автономні системи, РЕБ і програмне забезпечення (Regeringen, 2025). Цей крок означав, що Україна перетворювалася на співвиробника в європейській оборонній екосистемі.

Найбільш стратегічним виміром цієї еволюції стала авіаційна співпраця. У 2024–2025 роках Швеція досягла принципових домовленостей щодо багаторічної програми постачання та локалізації виробництва винищувачів Gripen E в Україні (Свиридюк & Стасюк, 2025). Мова йшла про 10–15-річний горизонт співпраці з можливістю фінансування за рахунок міжнародної допомоги та заморожених російських активів.

Висновки. Досвід 2022–2025 років показує, що шведська підтримка України розвивалася як послідовне вибудовування власної моделі взаємодії з державою, що веде високоінтенсивну війну.

Поєднання бюджетних рішень, участі в коаліційних механізмах, передачі складних платформ і залучення оборонної промисловості дозволило Стокгольму перейти від ролі донора до позиції співучасника формування українських бойових спроможностей. Включення України у контури планування, виробництва і технічного супроводу створило стійку інфраструктуру підтримки, здатну працювати поза межами окремих пакетів допомоги чи політичних циклів. Саме ця інституційна й промислова зв'язаність робить шведський підхід показовим прикладом того, як середня європейська держава може трансформувати військову допомогу у довгостроковий елемент регіональної безпеки.

Використані посилання

Bäddar för att ge Gripen till Ukraina. *Aftonbladet*. 9 september 2024.

URL: <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/rPzREK/nytt-militart-miljardstod-till-ukraina> [дата звернення: 20 січня 2026].

BAE Systems. (2024). BAE Systems signs contract with Sweden for new CV90 combat vehicles. 21 May. URL: <https://www.baesystems.com/en/article/bae-systems-signs-contract-with-sweden-for-new-cv90-combat-vehicles> [дата звернення: 20 січня 2026].

Finansdepartementet. (2022). Regeringen har beslutat om en extra ändringsbudget med ytterligare stöd till Ukraina. X (Twitter). 1 juni.

URL: <https://x.com/FinansdepSv/status/1532321576196182016> [дата звернення: 20 січня 2026].

Finansdepartementet; Förvarsdepartementet. (2024). 75 miljarder kronor i militärt stöd till Ukraina. Regeringskansliet. 22 maj.

URL: <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2024/05/75-miljarder-kronor-i-militart-stod-till-ukraina/> [дата звернення: 20 січня 2026].

Finansdepartementet; Förvarsdepartementet. (2024). Militärt stödpaket 16 till Ukraina. 29 maj. URL: <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2024/05/militart-stodpaket-16-till-ukraina-ny-formaga-som-starker-ukrainas-luftforsvar-och-stod-som-moter-ukrainas-prioriterade-behov/> [дата звернення: 20 січня 2026].

FMV. (2022). FMV tecknar avtal med Storbritannien om pansarvärnsrobot NLaw. 18 maj. URL: <https://www.fmv.se/aktuellt--press/aktuella-handelser/fmv-tecknar-avtal-med-storbritannien-om-pansarvarnsrobot-nlaw/> [дата звернення: 20 січня 2026].

Förvarsdepartementet. (2024). Förvarsmakten ska stötta Ukraina genom ekonomiska bidrag till förmågekoalitioner och Nato-fond. Regeringskansliet. 9 maj. URL: <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2024/05/forsvarsmakten-ska-stotta-ukraina-genom-ekonomiska-bidrag-till-formagekoalitioner-och-nato-fond/> [дата звернення: 20 січня 2026].

Förvarsdepartementet. (2024). Sverige allokerar 720 miljoner från tidigare stödpaket i finansiellt stöd till Ukraina. Regeringskansliet. 28 oktober.

URL: <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2024/10/sverige-allokerar-720-miljoner-fran-tidigare-stodpaket-i-finansiellt-stod-till-ukraina/> [дата звернення: 20 січня 2026].

Förvarssektorn. (2024). FMV undersöker möjligheten att skicka personal till Ukraina. 15 augusti. URL: <https://forsvarssektorn.se/article/fmv-undersoeker-moejligheten-att-skicka-personal-till-ukraina/> [дата звернення: 20 січня 2026].

Gebauer, M. (2023). Schweden will der Ukraine zehn Leopard-2-Panzer liefern. *Der Spiegel*. 24 Februar. URL: <https://www.spiegel.de/politik/deutschland/schweden-will-der-ukraine-zehn-leopard-2-panzer-liefern-a-5361050f-cb48-4aac-bc53-d6d63b828765> [дата звернення: 20 січня 2026].

Government Offices of Sweden. (2024). Joint infantry fighting vehicle procurement worth SEK 25 billion signed. 6 December.

URL: <https://www.government.se/press-releases/2024/12/joint-infantry-fighting-vehicle-procurement-worth-sek-25-billion-signed/> [дата звернення: 20 січня 2026].

Linde, A. (2022). Gov presents 7th military package to Ukraine. X (Twitter). 30 August. URL: <https://x.com/AnnLinde/status/1564937471028301824> [дата звернення: 20 січня 2026].

Linde, A. (2022). Sweden will send anti-ship missiles, anti-tank weapons and 12.7 mm rifles including ammunition to Ukraine. X (Twitter). 1 June.

URL: <https://x.com/AnnLinde/status/1532316643254226945> [дата звернення: 20 січня 2026].

Malmén, J. (2025). Regeringen: Luftvärn för 1,2 miljarder till Ukraina. *Svenska Dagbladet*. 23 februari. URL: <https://omni.se/regeringen-luftvarn-for-1-2-miljarder-till-ukraina/a/0Vz2PA> [дата звернення: 20 січня 2026].

Matz, J. (2025). Sweden's arms donations and exports to Ukraine after 2022. *Journal of International Relations and Development*.

DOI: <https://doi.org/10.1080/02606755.2025.2513181>

Regeringen. (2025). Ukraina och Sverige öppnar för gemensam produktion av försvarsmateriel. 24 augusti.

URL: <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2025/08/ukraina-och-sverige-oppnar-for-gemensam-produktion-av-forsvarsmateriel/> [дата звернення: 20 січня 2026].

Riksdagen. (2023). Extra ändringsbudget för 2023 – Försvarsmateriel till Ukraina. 23 mars. URL: https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/betankande-extra-andringsbudget-for-2023-forsvarsmateriel_ha01fiu38/ [дата звернення: 20 січня 2026].

Sem Fid. (2022). Сотні шведів їдуть воювати за Україну. *Militarnyi*. 2 березня. URL: <https://militarnyi.com/uk/news/sotni-shvediv-yidut-vouyvaty-za-ukrayinu/> [дата звернення: 20 січня 2026].

Sverige skickar stridsbåtar till Ukraina. *SVT Nyheter*. 20 februari 2024. URL: <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/sverige-skickar-stridsbatar-till-ukraina> [дата звернення: 20 січня 2026].

Sweden halts plan for Gripen jets to Ukraine, news agency TT reports. *Reuters*. 28 May 2024. URL: <https://www.reuters.com/world/europe/sweden-halts-plan-gripen-jets-ukraine-news-agency-tt-reports-2024-05-28/> [дата звернення: 20 січня 2026].

Wilderäng, L. (2023). Sverige skickar nytt ökat militärt stöd till Ukraina – Archer förbereds – stridsfordon 90 och pansarvärnsrobotar skickas. *Cornucopia*. 19 januari. URL: <https://cornucopia.se/2023/01/sverige-skickar-nytt-okat-militart-stod-till-ukraina-archer-forbereds-stridsfordon-90-och-pansarvarnsrobotar-skickas/> [дата звернення: 20 січня 2026].

Зброя для України: озвучені нові плани Німеччини, Швеції та Великобританії. *Militarnyi*. 23 березня 2022.

URL: <https://militarnyi.com/uk/news/zbroya-dlya-ukrayiny-ozvucheni-novi-planu-nimechchynu-shvetsiyi-ta-velykobrytaniyi/> [дата звернення: 20 січня 2026].

Козацький С. (2024). Посилення ВМС України: штурмові катери Combat Boat 90. *Militarnyi*. 26 листопада.

URL: <https://militarnyi.com/uk/articles/posylennya-vms-ukrayiny-shturmovi-katery-combat-boat-90/> [дата звернення: 20 січня 2026].

Минобороны Швеции: Самолеты ДРЛО передадут Украине после подготовки F-16. *DELFI*. 21 березня 2025.

URL: <https://www.delfi.lt/ru/abroad/global/minoborony-shvecii-samolety-drlo-peredadut-ukraine-posle-podgotovki-f-16-120095512> [дата звернення: 20 січня 2026].

Національний банк України. (2022). Уряд Швеції перерахував 577,7 млн шведських крон на допомогу Збройним Силам України. 12 липня.

URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/uryad-shvetsiyi-pererahuvav-5777-mln-shvedskih-kron-na-dopomogu-zbroynim-silam-ukrayini> [дата звернення: 20 січня 2026].

Президент України. (2024). Угода про співробітництво у сфері безпеки між Україною та Швецією. 31 травня. URL: <https://www.president.gov.ua/news/ugoda-pro-spivrobotnictvo-u-sferi-bezpeki-mizh-ukrayinoyu-ta-91229> [дата звернення: 20 січня 2026].

Сафронов Т. (2022). Сили України отримують нові шведські гранатомети АТ4. *Militaryni*. 8 березня. URL: <https://militaryni.com/uk/news/syly-ukrayiny-otrzymuyut-novi-shvedski-granatomety-at4/> [дата звернення: 20 січня 2026].

Сафронов Т. (2022). Україна отримала комплекси розмінування “Minröjningsorm”. *Militaryni*. 9 листопада.

URL: <https://militaryni.com/uk/news/ukrayina-otrzymala-kompleksy-rozminuvannya-minrojningsorm/> [дата звернення: 20 січня 2026].

Сафронов Т. (2024). Нордичні країни профінансують закупівлю озброєння в українських виробників. *Militaryni*. 30 жовтня.

URL: <https://militaryni.com/uk/news/nordychni-krayiny-profinansuyut-zakupivlyu-ozbroynnya-v-ukrayinskyh-vyrobnnykiv/> [дата звернення: 20 січня 2026].

Сафронов Т. (2024). Полк підтримки Корпусу морської піхоти отримав доопрацьовані катери Gruppbat. *Militaryni*. 17 листопада.

URL: <https://militaryni.com/uk/news/polk-pidtrymky-korpusu-morskoyi-pihoty-otrzymav-doopratsovani-katery-gruppbat/> [дата звернення: 20 січня 2026].

Свиридюк Ю.; Стасюк, А. (2025). Україна локалізує виробництво шведських винищувачів – Зеленський. *Суспільне*. 28 жовтня.

URL: <https://suspilne.media/1149794-ukraina-lokalizue-virobnictvo-sveckih-vinisuvaciv-zelenskiy/> [дата звернення: 20 січня 2026].

Швеція обіцяє поставити Україні сучасніше озброєння. *Європейська правда*. 31 жовтня 2022.

URL: <https://www.eurointegration.com.ua/news/2022/10/31/7149702/> [дата звернення: 20 січня 2026].

Ян О. (2025). Союзники виділили \$1,5 млрд на виробництво зброї українським ОПК. *Militaryni*. 27 січня.

URL: <https://militaryni.com/uk/news/soyuznyky-vydilyly-1-5-mlrd-na-vyrobnystvo-zbroyi-ukrayinskyum-opk/> [дата звернення: 20 січня 2026].

References

Bäddar för att ge Gripen till Ukraina. (2024, September 9). *Aftonbladet*. Retrieved from <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/rPzREK/nytt-militart-miljardstod-till-ukraina> [Accessed January 20, 2026] (swe.).

BAE Systems signs contract with Sweden for new CV90 combat vehicles. (2024, May 21). BAE Systems. Retrieved from <https://www.baesystems.com/en/article/bae-systems-signs-contract-with-sweden-for-new-cv90-combat-vehicles> [Accessed January 20, 2026] (eng.).

75 miljarder kronor i militärt stöd till Ukraina. (2024, May 22). Finansdepartementet, Försvarsdepartementet, Regeringskansliet. Retrieved from <https://www.regeringen.se/presmeddelanden/2024/05/75-miljarder-kronor-i-militart-stod-till-ukraina/> [Accessed January 20, 2026] (swe.).

Militärt stödpaket 16 till Ukraina. (2024, May 29). Finansdepartementet, Försvarsdepartementet, Regeringskansliet. Retrieved from <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2024/05/militart-stodpaket-16-till-ukraina--ny-formaga-som-starker-ukrainas-lufforsvar-och-stod-som-moter-ukrainas-prioriterade-behov/> [Accessed January 20, 2026] (swe.).

Regeringen har beslutat om en extra ändringsbudget med ytterligare stöd till Ukraina. (2022, June 1). Finansdepartementet [Twitter]. Retrieved from <https://x.com/FinansdepSv/status/1532321576196182016> [Accessed January 20, 2026] (swe.).

FMV tecknar avtal med Storbritannien om pansarvärnsrobot NLAW. (2022, May 18). Försvarets materielverk (FMV). Retrieved from <https://www.fmv.se/aktuellt--press/aktuella-handelser/fmv-tecknar-avtal-med-storbritannien-om-pansarvarnsrobot-nlaw/> [Accessed January 20, 2026] (swe.).

Försvarsmakten ska stötta Ukraina genom ekonomiska bidrag till förmågekoalitioner och Nato-fond. (2024, May 9). Försvarsdepartementet, Regeringskansliet. Retrieved from <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2024/05/forsvarsmakten-ska-stotta-ukraina-genom-ekonomiska-bidrag-till-formagekoalitioner-och-nato-fond/> [Accessed January 20, 2026] (swe.).

Sverige allokerar 720 miljoner från tidigare stödpaket i finansiellt stöd till Ukraina. (2024, October 28). Försvarsdepartementet, Regeringskansliet. Retrieved from <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2024/10/sverige-allokerar-720-miljoner-fran-tidigare-stodpaket-i-finansiellt-stod-till-ukraina/> [Accessed January 20, 2026] (swe.).

FMV undersöker möjligheten att skicka personal till Ukraina. (2024, August 15). Försvarssektorn. Retrieved from <https://forsvarssektorn.se/article/fmv-undersoker-moejligheten-att-skicka-personal-till-ukraina/> [Accessed January 20, 2026] (swe.).

Gebauer M. (2023, February 24). Schweden will der Ukraine zehn Leopard-2-Panzer liefern. *Der Spiegel*. Retrieved from <https://www.spiegel.de/politik/deutschland/schweden-will-der-ukraine-zehn-leopard-2-panzer-liefern-a-5361050f-cb48-4aac-bc53-d6d63b828765> [Accessed January 20, 2026] (ger.).

Joint infantry fighting vehicle procurement worth SEK 25 billion signed. (2024, December 6). Government Offices of Sweden. Retrieved from <https://www.government.se/press-releases/2024/12/joint-infantry-fighting-vehicle-procurement-worth-sek-25-billion-signed/> [Accessed January 20, 2026] (eng.).

Linde A. (2022, August 30). Gov presents 7th military package to Ukraine. Twitter (X). Retrieved from <https://x.com/AnnLinde/status/1564937471028301824> [Accessed January 20, 2026] (eng.).

Linde A. (2022, June 1). Sweden will send anti-ship missiles, anti-tank weapons and 12.7 mm rifles including ammunition to Ukraine. Twitter (X). Retrieved from <https://x.com/AnnLinde/status/1532316643254226945> [Accessed January 20, 2026] (eng.).

Malmén J. (2025, February 23). Regeringen: Luftvärn för 1,2 miljarder till Ukraina. *Svenska Dagbladet*. Retrieved from <https://omni.se/regeringen-luftvarn-for-1-2-miljarder-till-ukraina/a/0Vz2PA> [Accessed January 20, 2026] (swe.).

Matz J. (2025). Sweden's arms donations and exports to Ukraine after 2022. *Journal of International Relations and Development*. <https://doi.org/10.1080/02606755.2025.2513181> [Accessed January 20, 2026] (eng.).

Ukraina och Sverige öppnar för gemensam produktion av försvarsmateriel. (2025, August 24). *Regeringen*. Retrieved from <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2025/08/ukraina-och-sverige-oppnar-for-gemensam-produktion-av-forsvarsmateriel/> [Accessed January 20, 2026] (swe.).

Extra ändringsbudget för 2023 – Försvarsmateriel till Ukraina. (2023, March 23). Riksdagen. Retrieved from https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/betankande/extra-andringsbudget-for-2023-forsvarsmateriel_ha01fiu38/ [Accessed January 20, 2026] (swe.).

Sem Fid. (2022, March 2). Hundreds of Swedes go to fight for Ukraine. *Militarnyi*. Retrieved from <https://militarnyi.com/uk/news/sotni-shvediv-yidut-voyuvaty-za-ukrayinu/> [Accessed January 20, 2026] (ukr.).

Sverige skickar stridsbåtar till Ukraina. (2024, February 20). *SVT Nyheter*. Retrieved from <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/sverige-skickar-stridsbatar-till-ukraina> [Accessed January 20, 2026] (swe.).

Sweden halts plan for Gripen jets to Ukraine, news agency TT reports. (2024, May 28). *Reuters*. Retrieved from <https://www.reuters.com/world/europe/sweden-halts-plan-gripen-jets-ukraine-news-agency-tt-reports-2024-05-28/> [Accessed January 20, 2026] (eng.).

Wilderäng L. (2023, January 19). Sverige skickar nytt ökat militärt stöd till Ukraina – Archer förbereds – stridsfordon 90 och pansarvärnsrobotar skickas. *Cornucopia*. Retrieved from <https://cornucopia.se/2023/01/sverige-skickar-nytt-okat-militart-stod-till-ukraina-archer-forbereds-stridsfordon-90-och-pansarvarnsrobotar-skickas/> [Accessed January 20, 2026] (swe.).

Zbroia dlia Ukrainy: oznacheni novi plany Nimechchyny, Shvetsii ta Velykobrytanii. (2022, March 23). *Militarnyi*. Retrieved from <https://militarnyi.com/uk/news/zbroya-dlya-ukrayiny-ozvucheni-novi-plany-nimechchyny-shvetsiyi-ta-velykobrytaniyi/> [Accessed January 20, 2026] (ukr.).

Kozatskyi, S. (2024, November 26). Strengthening the Ukrainian Navy: Combat Boat 90 assault boats. *Militarnyi*. Retrieved from <https://militarnyi.com/uk/articles/posylennya-vms-ukrayiny-shturmovi-katery-combat-boat-90/> [Accessed January 20, 2026] (ukr.).

Ministry of Defence of Sweden: AEW aircraft will be transferred to Ukraine after F-16 training. (2025, March 21). *DELFI*. Retrieved from <https://www.delfi.lt/ru/abroad/global/minoborony-shvecii-samolety-drlo-peredadut-ukraine-posle-podgotovki-f-16-120095512> [Accessed January 20, 2026] (rus.).

Government of Sweden transferred SEK 577.7 million to the Armed Forces of Ukraine. (2022, July 12). National Bank of Ukraine. Retrieved from <https://bank.gov.ua/ua/news/all/uryad-shvetsiyi-pererahuvav-5777-mln-shvedskih-kron-na-dopomogu-zbroynim-silam-ukrayini> [Accessed January 20, 2026] (ukr.).

Agreement on Security Cooperation between Ukraine and Sweden. (2024, May 31). President of Ukraine. Retrieved from <https://www.president.gov.ua/news/ugoda-pro-spivrobotnictvo-u-sferi-bezpeki-mizh-ukrayinoyu-ta-91229> [Accessed January 20, 2026] (ukr.).

Safronov T. (2024, October 30). Nordic countries will finance arms procurement from Ukrainian manufacturers. *Militarnyi*. Retrieved from <https://militarnyi.com/uk/news/nordychni-krayiny-profinansuyut-zakupivlyu-ozbroyennya-v-ukrayinskyh-vyrobnykiv/> [Accessed January 20, 2026] (ukr.).

Safronov T. (2024, November 17). Marine Corps Support Regiment received upgraded Gruppbat boats. *Militarnyi*. Retrieved from <https://militarnyi.com/uk/news/polk-pidtrymky-korpusu-morskoyi-pihoty-otrymav-doopratsovani-katery-gruppbat/> [Accessed January 20, 2026] (ukr.).

Safronov T. (2022, March 8). Ukrainian forces receive new Swedish AT4 grenade launchers. *Militarnyi*. Retrieved from <https://militarnyi.com/uk/news/syly-ukrayiny-otrymuyut-novi-shvedski-granatometry-at4/> [Accessed January 20, 2026] (ukr.).

Safronov T. (2022, November 9). Ukraine received Minröjningsorm demining systems. *Militarnyi*. Retrieved from <https://militarnyi.com/uk/news/ukrayina-otrymala-kompleksy-rozminuvannya-minrojningsorm/> [Accessed January 20, 2026] (ukr.).

Svyrydiuk Y., & Stasiuk, A. (2025, October 28). Ukraine to localise production of Swedish fighter jets – Zelenskyi. *Suspilne*. Retrieved from <https://suspilne.media/1149794-ukraina-lokalizue-virobnictvo-sveckih-vinisuvaciv-zelenskij/> [Accessed January 20, 2026] (ukr.).

Sweden promises to supply more advanced weapons to Ukraine. (2022, October 31). *European Pravda*. Retrieved from <https://www.eurointegration.com.ua/news/2022/10/31/7149702/> [Accessed January 20, 2026] (ukr.).

Yan O. (2025, January 27). Allies allocate \$1.5 billion for arms production by Ukrainian defence industry. *Militarnyi*. Retrieved from <https://militarnyi.com/uk/news/soyuznyky-vydilyly-1-5-mlrd-na-vyrobnystvo-zbroyi-ukrayinskym-opk/> [Accessed January 20, 2026] (ukr.).

Rudko S.

THE SWEDISH MODEL OF MILITARY SUPPORT FOR UKRAINE IN 2022–2025

The article analyses the evolution of Swedish military support to Ukraine in 2022–2025 as a coherent state model integrating financial, institutional, military-technical and defence-industrial instruments, demonstrating that from the outset of Russia’s full-scale invasion Stockholm moved away from ad hoc deliveries and instead established a structured system of assistance embedded in its own budgetary and defence-planning frameworks, linking arms transfers, direct financial support and industrial compensation mechanisms into a stable element of national security policy. The study traces the shift from large-scale transfers of man-portable weapons to the provision of heavy platforms, including infantry fighting vehicles, artillery and tanks, and shows how this transition supported Ukraine’s operational-level combat capabilities, while the parallel development of air and maritime components through air-defence systems, airborne early-warning and control aircraft, missiles and combat boats expanded Ukraine’s ability to control airspace, coastlines and riverine environments. Particular attention is given to Sweden’s participation in the Ukraine Defence Contact Group coalitions and related coordination mechanisms, as well as to the financing of training, logistics and technical support through NATO and multilateral funds, and to the creation of feedback loops from the battlefield that allowed Swedish agencies and industry to adapt production, maintenance and future deliveries based on Ukrainian operational experience. It is shown that in 2024–2025 Swedish assistance evolved into a long-term defence-industrial partnership with Ukraine through the “Danish model” of procurement, the ZBROYARI initiative, joint production and aviation cooperation, enabling Ukraine’s transition from an aid recipient to a strategic partner within the Northern European security architecture by embedding military support in lasting institutional and industrial frameworks.

Keywords: Sweden, Ukraine, military assistance, Russian-Ukrainian war, Danish model.

Дата першого надходження рукопису до видання: 26.01.2026

Дата прийняття до друку рукопису після рецензування: 05.02.2026

Дата публікації: 24.04.2026